

NGƯỜI CAO NIÊN THẠO CÔNG NGHỆ

GIỚI THIỆU VỀ TRUYỀN THÔNG

XÃ HỘI (SOCIAL MEDIA)

TÀI LIỆU HƯỚNG DẪN NGẮN GỌN

Các trang mạng phương tiện truyền thông xã hội là cách tuyệt vời để giúp quý vị giữ liên lạc với bạn bè và người thân yêu, tạo điều kiện thuận tiện để dễ dàng chia sẻ bằng dòng chữ, video và hình ảnh về những gì xảy ra trong cuộc sống.

TRUYỀN THÔNG XÃ HỘI (SOCIAL MEDIA) LÀ GÌ?

Nhiều trải nghiệm internet là một chiều: quý vị vào một trang mạng như trang mạng tin tức, trang mạng mua sắm hay trang mạng hài hước và lấy thông tin.

Phương tiện truyền thông xã hội là hai chiều. Đây là trang mạng để giao tiếp với người khác, có thể là bạn bè, thân nhân, đồng nghiệp hay chỉ là người có cùng sở thích với quý vị. Thông thường, nó không chỉ là tải thông tin - mà là về chia sẻ và giao tiếp.

Nhờ các trang mạng xã hội như Facebook và Twitter, quý vị có thể biết được những gì đang xảy ra trong cuộc sống của bạn bè và quý vị có thể cho họ biết những gì đang xảy ra trong cuộc sống của quý vị. Cộng đồng video YouTube™ và dịch vụ máy chủ hình ảnh Flickr® cho phép quý vị chia sẻ video và hình ảnh với họ (và thế giới) và phần mềm Skype™ báo cho quý vị biết khi người nào đó đang ở trên mạng Internet và nói chuyện với họ ngay lập tức - và miễn phí.

BIẾT TIN TỨC CỦA NGƯỜI THÂN YÊU

Facebook

Có thể nói Facebook là trang mạng truyền thông xã hội lớn nhất thế giới với gần một tỷ người sử dụng khắp nơi trên thế giới.

Trọng tâm của Facebook là ý niệm 'những người bạn' (thậm chí cũng có thể là người thân của quý vị). Danh sách **Bạn bè** của quý vị trong Facebook là giới gồm những người quý vị biết và tin tưởng.

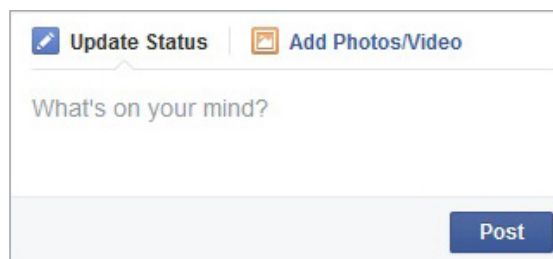
Với Facebook quý vị làm được nhiều điều với những người trong danh sách bạn bè của quý vị như:

1. Phổ biến tin tức cập nhật về tình trạng và địa điểm của quý vị
2. Gửi thông tin công khai mà tất cả bạn bè của quý vị đều có thể đọc, hoặc thông tin (như email) chỉ có một người được đọc
3. Bình luận về thông tin người khác đã đăng tải trên Facebook
4. Đăng album ảnh và đoạn video chỉ có bạn bè quý vị có thể xem
5. Mời bạn bè đến các dịp kỷ niệm (sự kiện).

Đăng thông tin trên Facebook

Chúng ta hãy đăng lời bình luận trên Facebook

1. Trên trang chính có khung để quý vị có thể đánh máy nhận xét của mình. Nó có thể là vài dòng bình luận về một nơi quý vị muốn đến thăm, hoặc câu hỏi về nơi để quý vị đi, hoặc làm sao để đi đến nơi đó.
2. Bấm vào **Post** để đăng tải nhận xét của quý vị. Trang này sẽ được cập nhật ngay lập tức.

TRANG MẠNG HỮU ÍCH

f Facebook
facebook.com

•• Flickr
flickr.com

S Skype
skype.com

🐦 Twitter
twitter.com

YouTube
youtube.com

GIỚI THIỆU VỀ TRUYỀN THÔNG XÃ HỘI

TÀI LIỆU HƯỚNG DẪN NGẮN GỌN

Twitter

Twitter nhìn và hoạt động hơi giống Facebook, nhưng nó đơn giản hơn nhiều và được thiết kế để nhanh chóng đăng tải ý kiến và gửi ảnh.

Nó chú trọng đến **Followers (Người theo dõi)** hơn là bạn bè.

Khi quý vị đăng lời bình luận Twitter mới (gọi là tweet), trang Twitter của những người theo dõi twitter feed của quý vị sẽ được cập nhật.

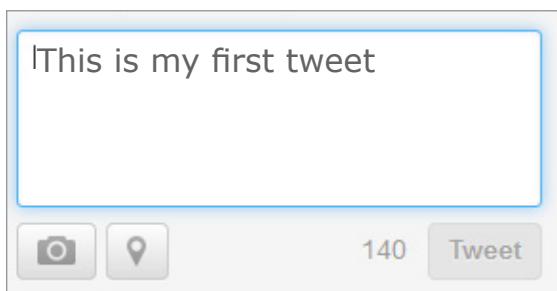
Quý vị cũng có thể cài đặt tài khoản của quý vị để theo dõi tweets của người khác. Vì vậy, khi họ tweet một cái gì đó, trang Twitter của quý vị sẽ được cập nhật.

Điều ai cũng biết là tweet cá nhân bị giới hạn trong vòng 140 mẫu tự/số, do đó, quý vị phải viết ngắn gọn (mặc dù quý vị cũng có thể đính kèm hình ảnh vào một tweet).

Đăng tải một Tweet

1. Đăng nhập vào twitter tại www.twitter.com.
2. Trên khung hiển thị bên trái của trang Twitter, bấm vào ô **Compose New Tweet (Viết Tweet mới)**.
3. Ô này sẽ mở rộng. Ở góc dưới bên phải quý vị sẽ thấy số mẫu tự/số còn lại. Bấm vào biểu tượng ở bên trái để đính kèm hình ảnh và/hay địa điểm của quý vị vào tweet của quý vị.

Một tweet có thể là đồng chữ và tấm hình

4. Đánh máy thông tin dài tối đa 140 mẫu tự/số vào ô.
5. Sau đó bấm **Tweet**.
6. Nguồn cung cấp thông tin mới (feed) của mỗi người theo quý vị sẽ được cập nhật ngay lập tức (và họ có thể hồi đáp bằng tweet của riêng họ).

CHIA SẺ PHIM/NHẠC

Một số trang mạng chủ yếu dành tất cả để chia sẻ phim ảnh/nhạc, ví dụ như YouTube là cách tuyệt vời để chia sẻ video và Flickr® là cách tuyệt vời để chia sẻ hình ảnh.

Flickr®

Cũng giống như YouTube cho phép mọi người chia sẻ video, dịch vụ máy chủ hình ảnh Flickr® cho phép mọi người chia sẻ hình ảnh họ chụp được. Đã có hơn năm tỷ tấm hình được chia sẻ trên trang mạng này.

Quý vị có thể tìm dịch vụ này tại www.flickr.com.

Nếu muốn tải ảnh lên, quý vị cần phải lập tài khoản. Nhưng nếu chỉ muốn xem hình ảnh đẹp, quý vị không cần phải có tài khoản. Quý vị chỉ cần bấm vào **Explore** để bắt đầu, hoặc đánh máy chi tiết cụ thể về điều quý vị muốn xem vào **Search bar** ở trên cùng khung hiển thị.

YouTube

Có thể nói cho đến nay cộng đồng video YouTube™ là trang mạng chia sẻ video phổ biến nhất trên thế giới.

Nó cho phép người sử dụng đăng tải những video họ đã quay được. Khách ghé thăm trang mạng sau đó có thể xem video trong trình duyệt mạng Internet.

Quý vị có thể xem hàng triệu video đã được tải lên YouTube.

GIỮ AN TOÀN TRÊN MẠNG INTERNET

Có một vài trang mạng nơi vấn đề an toàn trên mạng Internet là yếu tố quan trọng hơn trong mạng xã hội. Chia sẻ quá nhiều với người lạ trên mạng xã hội là chuyện rất dễ xảy ra! Một số điều quan trọng cần nhớ đối với mạng xã hội là:

- Phải chắc chắn rằng quý vị kiểm tra chế độ cài đặt bảo mật của quý vị trong bất cứ tiện ích mạng xã hội nào quý vị sử dụng.
- Giữ cho thông tin cá nhân luôn được bảo mật - Facebook có thể yêu cầu quý vị cho rất nhiều thông tin cá nhân, nhưng điều đó không có nghĩa là quý vị phải cho biết tất cả. Quý vị có thể bỏ trống một số phần trong hồ sơ cá nhân của quý vị mà không có vấn đề gì hết.

Một cách tổng quát hơn:

- Nếu người lạ gửi email cho quý vị và đề nghị cho quý vị tiền (hoặc yêu cầu quý vị gửi tiền), có lẽ đây là kẻ lừa bịp.
- Người nào cũng có thể nói dối họ là ai trong thư điện tử (email). Thư điện tử có thể nói là do ngân hàng của quý vị gửi đến, nhưng thực sự nó có thể là từ một người nào đó đang tìm cách cướp tiền của quý vị. Nếu lo lắng, quý vị hãy gọi điện thoại thẳng cho ngân hàng.
- Đừng mở tệp tin (file) gửi kèm thư điện tử (email) trừ khi quý vị biết là an toàn, kể cả những tệp tin đính kèm email từ những người quý vị biết.
- Cài đặt phần mềm an ninh internet cho máy vi tính (PC) của quý vị.
- Luôn luôn nên thận trọng thì tốt hơn!

Tương tự với Flickr®, quý vị không cần phải lập tài khoản với YouTube mới có thể xem video, nhưng quý vị cần phải có tài khoản nếu muốn tải lên video của riêng quý vị.

Video quý vị tải lên có thể là riêng tư (chỉ có những người quý vị cho phép mới được xem) hoặc công cộng.

Nếu lập tài khoản, quý vị cũng có thể đăng ký với các kênh, tức là danh sách các video liên quan đến riêng một chủ đề hoặc riêng một người nhất định nào đó.

Hãy xem một ít video trên YouTube

1. Chúng ta không cần có tài khoản mới được xem video trên YouTube. Chỉ cần vào trang mạng www.youtube.com trong trình duyệt mạng Internet.
2. Trang đầu sẽ có danh sách các video phổ biến. Quý vị có thể bấm vào bất kỳ video nào để bắt đầu xem.
3. Quý vị cũng có thể tìm kiếm một chủ đề nhất định bằng cách đánh máy các từ tìm kiếm vào

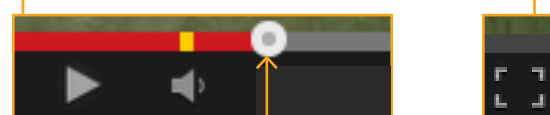
CỘNG ĐỒNG YOUTUBE™ VÀ FLICKR® CHO PHÉP QUÝ VỊ CHIA SẺ VIDEO VÀ HÌNH ẢNH VỚI BẠN BÈ (VÀ THỂ GIỚI) VÀ PHẦN MỀM SKYPE™ GIÚP QUÝ VỊ BIẾT KHI CÓ NGƯỜI TRÊN MẠNG INTERNET VÀ NÓI CHUYỆN VỚI HỌ NGAY LẬP TỨC - VÀ MIỄN PHÍ

ô đánh chữ ở trên cùng khung hiển thị. Hãy thực hiện cuộc tìm kiếm cho, chẳng hạn như, **puppy love (tình yêu con nít)**.

4. Ở bên phải quý vị sẽ thấy các đề nghị cho video tương tự như video quý vị đang xem.
5. Các nút điều khiển nằm ngay dưới video này. Quý vị có thể tạm ngưng video, hoặc bấm vào bất cứ nơi nào trên thanh diễn tiến (progress bar) để nhảy về phía trước.
6. Quý vị có thể làm cho video mở rộng ra trọn màn hình bằng cách bấm vào biểu tượng **Maximise (Phóng lớn)** ở phía dưới bên phải của video. Bấm nút **Esc** trên bàn phím của quý vị sẽ trả lại kích thước bình thường.

NÚT ĐIỀU KHIỂN ĐẦU MÁY YOUTUBE

Play (Chiếu) /
Pause (Ngưng)

Progress bar (Thanh
Diễn tiến)

'Phóng lớn' video để mở rộng ra trọn
màn hình máy vi tính của quý vị

GIAO TIẾP/LIÊN LẠC

Tất nhiên, quý vị luôn có thể giao tiếp thẳng với người trên internet. Có lẽ ở thời điểm này quý vị có thể đã thử sử dụng email rồi, nhưng có những cách khác để quý vị nói chuyện thẳng với người khác trên Internet:

1. **Tin nhắn Tức thì (Instant Messaging - IM)**, là khi quý vị đánh máy một câu trên máy vi tính của quý vị và nó lập tức hiện ra trên máy tính của họ (và họ có thể làm y như vậy với quý vị).
2. **Trò chuyện (Voice chat)**, hoạt động rất giống với cuộc gọi điện thoại, nhưng thường không phải trả cước gọi.
3. **Nói chuyện có Video (Video chat)**, giống như cuộc gọi điện thoại, quý vị có thể nhìn thấy video sống động của người quý vị đang nói chuyện.

Skype™

Phần mềm Skype™ cho phép quý vị IM, video và voice chat với người cũng sử dụng Skype™ miễn phí. Quý vị có thể tải Skype™ về máy từ trang mạng www.skype.com.

Khi cài đặt phần mềm này, quý vị sẽ phải lập tài khoản. Người mà quý vị muốn giao tiếp/liên lạc, nói chung, cũng cần phải cài đặt Skype™.

Trường hợp ngoại lệ là nếu quý vị muốn nói chuyện từ máy vi tính của quý vị đến một máy điện thoại thông thường - có nghĩa là, quý vị đang ở trên máy vi tính của quý vị, nhưng người kia thì sử dụng máy điện thoại thông thường của họ. Skype™ tính lệ phí cho dịch vụ này. Các cuộc gọi khác thường là miễn phí.

Muốn sử dụng dịch vụ trò chuyện hoặc nói chuyện có video, quý vị cần phải có thiết bị (phần cứng) đặc biệt trên máy vi tính của quý vị:

1. Muốn trò chuyện, quý vị cần có micro hoặc bộ tai nghe trò chuyện.
2. Muốn nói chuyện có video, quý vị cần có webcam. Nếu có máy tính xách tay, đa số trường hợp là nó có sẵn webcam và micrô.

Thực hiện cuộc gọi trò chuyện trên Skype™

Bây giờ chúng ta hãy thực hiện cuộc gọi!

1. Đeo bộ tai nghe trò chuyện của quý vị vào hoặc ngồi ngay trước máy ảnh web của máy vi tính.
2. Quý vị sẽ thấy có hai nút trong khung hiển thị, bên dưới tên người kia: **Call (Cuộc Gọi)** và **Video Call (Cuộc Gọi có Video)**.
3. Bây giờ quý vị chỉ cần bấm chuột vi tính vào **Call (Cuộc Gọi)** để thực hiện cuộc gọi điện thoại hoặc **Video Call (Cuộc Gọi có Video)** để thực hiện cuộc gọi điện thoại có video.

4. Máy vi tính của người kia sẽ đổ chuông để báo cho họ biết là họ có một cuộc gọi đến. Khi họ bấm vào nút **Pick Up (Bắt máy)**, cuộc trò chuyện sẽ bắt đầu.
5. Nếu đó là cuộc gọi có video, một khung hiển thị video sẽ hiện ra.
6. Quý vị nói chuyện bao lâu cũng được. Muốn kết thúc cuộc trò chuyện, quý vị chỉ cần bấm vào nút màu đỏ **Hang Up Phone (Cúp Điện thoại)**.

Tất nhiên ví dụ trên chỉ là chức năng sơ khởi của phần mềm Skype™. Quý vị cũng có thể sử dụng phần mềm này để gửi tập tin. Quý vị có thể nói chuyện với nhiều người cùng một lúc. Thực ra quý vị có thể gọi điện thoại đến số máy điện thoại bàn - nhưng quý vị phải trả tiền. Có rất nhiều thứ khác để quý vị khám phá!

Chương trình 'Người Cao niên Thao Công nghệ' là sáng kiến quan trọng của Chiến lược Đối phó với Tình trạng Lão hóa NSW (NSW Ageing Strategy) và Telstra. Muốn biết thêm thông tin: http://www.adhc.nsw.gov.au/about_us/strategies/nsw_ageing_strategy và <http://www.telstra.com.au/telstra-seniors/>

BÀI MIỄN TRÁCH NHIỆM

Thông tin trong ấn phẩm này và bất kỳ tài liệu nào kèm theo tuyệt đối chỉ dành cho mục đích giáo dục và phổ biến thông tin mà thôi. Ấn phẩm này cùng bất kỳ tài liệu nào kèm theo đều không thể bị quy là quảng bá, xác nhận hoặc tán thành bất kỳ sản phẩm hoặc dịch vụ nào được đề cập, thể hiện hoặc trình bày trong ấn phẩm và bất kỳ tài liệu nào kèm theo. Ấn phẩm này cùng bất kỳ tài liệu nào kèm theo chỉ nhằm mục đích để sử dụng như tài liệu tham khảo ban đầu mà thôi. Mục đích của chúng không phải là thông tin hướng dẫn toàn diện hay để áp dụng cho mọi tình huống.

Mọi cố gắng hợp lý đã được thực hiện để bảo đảm thông tin trong ấn phẩm này và bất kỳ tài liệu nào kèm theo đều chính xác vào thời điểm phát hành. Tuy nhiên, các tác giả, nhà sản xuất và người trình bày ấn phẩm này và bất kỳ tài liệu nào kèm theo (những người có liên quan)* không phát biểu hoặc bảo đảm về tính chính xác, độ tin cậy, tính đầy đủ hoặc cập nhật của các thông tin trong ấn phẩm này và bất kỳ tài liệu nào kèm theo.

Các thông tin và lời khuyên nào được trình bày trong tài liệu này và bất kỳ tài liệu nào đi kèm chỉ được cung cấp trên cơ sở là người đọc sẽ chịu trách nhiệm về việc đánh giá riêng của họ đối với các vấn đề được thảo luận trong tài liệu này và được khuyến khích phải kiểm chứng tất cả những điều được trình bày, công bố và thông tin có liên quan.

* Người có liên quan:

- loại trừ đến mức tối đa pháp luật cho phép tất cả lời bảo đảm cụ thể hay ngụ ý nào dưới bất cứ hình thức nào liên quan đến bất kỳ thông tin nào trong ấn phẩm này và bất kỳ tài liệu nào kèm theo;
- không có nghĩa vụ phải cập nhật các thông tin trong ấn phẩm này và bất kỳ tài liệu nào kèm theo hoặc sửa bất kỳ chi tiết thiếu chính xác nào trong ấn phẩm này và bất kỳ tài liệu nào kèm theo có thể trở nên rõ ràng sau một thời gian; và
- có quyền, toàn quyền quyết định, xóa, sửa lại hoặc đổi chỗ ấn phẩm (và bất kỳ tài liệu nào kèm theo) và bất kỳ nội dung nào trong đó (kể cả các điều khoản và điều kiện của phần bài miễn trách nhiệm này) bất cứ lúc nào mà không cần thông báo.

* Người có liên quan bao gồm bất kỳ cá nhân, công ty, hợp doanh hay cơ quan công quyền tham gia việc soạn thảo ấn phẩm này và các viên chức, nhân viên và đại diện của họ.

THÔNG BÁO VỀ THƯƠNG HIỆU

Tất cả các tên sản phẩm hoặc các trang mạng được đề cập trong tập hướng dẫn này có thể là các thương hiệu hoặc các thương hiệu cấu chứng của các bên thứ ba tại Úc và/hoặc các nước khác. Apple, Mac và MAC OS là các thương hiệu của Apple Inc., được đăng ký tại Hoa Kỳ và các nước khác. HDMI là thương hiệu cấu chứng hoặc thương hiệu của HDMI Licensing LLC tại Hoa Kỳ và Úc. Microsoft và Windows là thương hiệu cấu chứng hoặc thương hiệu của Microsoft Corporation tại Hoa Kỳ và Úc. Không có chi tiết để cập đến thương hiệu của bên thứ ba nào trong tài liệu này phản ánh tính chất có liên quan hoặc liên kết với, hoặc tạo thành sự ủng hộ các tài liệu này đối với các bên thứ ba.

THÔNG BÁO VỀ QUYỀN SỞ HỮU TRÍ TUỆ VÀ BÀI MIỄN TRÁCH NHIỆM

Giữ Bản quyền© Công ty TNHH Telstra (ABN 33 051 775 556) và Văn phòng Đối phó với Tình trạng Lão hóa New South Wales (New South Wales Office of Ageing). Bảo lưu tất cả các quyền. Tài liệu này được bảo vệ bản quyền theo luật pháp của Úc, và thông qua các hiệp ước quốc tế, các quốc gia khác. Không một phần nào của tài liệu này có thể được phát hành, phổ biến, sao chép, sao chụp, lưu trữ hoặc truyền đi dưới mọi hình thức hoặc bằng bất kỳ phương tiện nào dù là điện tử, cơ khí, thu âm hoặc cách khác ngoại trừ cho thông tin, công trình nghiên cứu hoặc điều tra riêng của quý vị.